

Dôležitosť a význam zdravej predstavivosti

inšpirovaný z Božieho slova, Faculty of Imagination od Eugena Perwitta a kompilátom MCP od EGW spracoval Rast'o

Fil. 4:8 Napokon, bratia, upriamte svoju myseľ na všetko, čo je pravdivé, čestné, spravodlivé, čisté, láskyhodné a úctyhodné, to, čo je cnostné a chvályhodné.

Radi snívate? Sú vaše sny/predstavy reálne, logické alebo ich považujete za vzdušné zámky? Poznáte hranicu reality vašich myšlienok, poznáte hranicu medzi domýšľavosťou a vierou? Nestáva sa vám niekedy, že vaše myšlienky vás tak ťažia, možno ubíjajú, žeby ste si radšej svoju hlavu vymenili, ak by sa to dalo?

Dnes by som sa chcel zamýšľať spolu s vami, čo hovorí B. Slovo na tému dôležitosti vhodného premýšľania v našej mysli. Čo slovo hovorí o využívaní mocného nástroja, ktorý do nás pri stvorení vložil náš Stvoriteľ.

Chcel by som sa dnes s vami zamýšľať **prečo** je tak dôležité „**upriamovať svoju myseľ na všetko, čo je pravdivé, čestné, spravodlivé, čisté, láskyhodné a úctyhodné, to, čo je cnostné a chvályhodné.**“ **Fil 4:8**

Úvodné príbehy

Chcel by som začať dvoma príbehmi zo starého zákona.

Príbeh č. 1. Zhanobenie poslov

Ten prvý sa odohral v čase, keď si kráľ Dávid po mnohých víťazstvách upevnil svoju vládu v regióne. Jeho sused kráľ Nachaš zomrel. Bol to Amónsky kráľ, ktorý v čase núdze (v čase keď utekal pred kráľom Saulom) umožnil Dávidovi prebývať na svojom území.

Amónčania boli potomkovia Lótovej dcéry a ako národ veľmi nenávideli Izraelitov. Náchaš bol prvým kráľom, nad ktorým novozvolený kráľ Saul zvíťazil. V tom čase obklúčil Náchaš izrealské mesto Jábeš-Gileád. Obyvatelia mesta vyjednávali, ale krutý kráľ Náchaš si okrem výkupného a poplatkov žiadal aj po jednom oku od každého muža v meste. Kráľ Saul mu tento zámer prekazil. Dávida v čase úteku prichýlil len preto, že nenávidel Saula.

Dávid na znak svojej šľachetnosti, chcel prejavíť sústrasť jeho potomkom a tak poslal poslov k jeho synovi Chanúnovi. Avšak nenávisť Amónovcov voči Izraelitom za tie roky vôbec nevyprchala. V PP str 542 čítame: „(Amónci) Nevedeli pochopiť, že Dávid im posielal sústrastné posolstvo, pretože je šľachetný. Len čo satan ovládne myseľ človek, roznečuje v ňom závisť a učí ho podozrievať, takže si nesprávne vykladá aj tie najlepšie úmysly.“ Ich myseľ bola tak skazená, že prejavy láskavosti boli automaticky považované za veľmi podozrivé činy.

Výsledok určite poznáte. Amónski

hodnostári/poradcovia označili Dávidových vyslancov za špiónov a kráľ Chánun im uveril. Po zosmiešnení Dávidových poslov bola z toho vojna, ktorú amónci prehrali aj so svojimi aramejskými spojencami.

A pritom stačilo tak málo: nenamýšľať si a nepovažovať domnelé dôvody (hoci aj logické) za pravdivé. Stačilo sa pozrieť na udalosti inými očami a nepovažovať niekoho z odlišným životným štýlom za nepriateľa. Alebo to bolo tak veľa? Niekedy to naše logické zmýšľanie, kde udalosti a okolnosti zapadajú logicky pekne do seba, nie je skutočné, reálne. Keď sa na základe takéhoto zmýšľania rozhodneme konať môže to priniesť negatívne dôsledky.

O čom v čase voľna premýšľate? Aké sú vaše predstavy, vaše zmýšľanie?

Príbeh č. 2. Duševný pád kráľa Saula

Podme sa pozrieť na druhý prípad. Nachádza sa v takmer celej 1 Samuelovej. Podme sa spoločne pozrieť na život, zmýšľanie a charakter prvého izraelského kráľa Saula.

Ale najprv trochu pozadia. Izraelský národ je vedený priamo Bohom prostredníctvom Bohom vyvolených prorokov/sudcov. Starý Samuel má dvoch synov – sudcov. Ich kredit je neslávny vďaka braniu úplatkov a prekrúteniu práva. Nepripomína vám to niečo? Ich zlé správanie je dôvodom pre zmenu zriadenia podľa vzoru okolitých národov. Predstavitelia izraelského národa, starší prišli za Samuelom a žiadajú si kráľa. Po

prehováraniach a argumentoch, že im nebude lepšie, ľud trval na svojom. Boh dáva súhlas a nachádza muža, **presne** takého akého si ľud predstavoval, presne takého, o ktorom ľud zmýšľal, že potrebujú. PP 481: „Bol to muž pekného vzhľadu, vznešenej postavy s kráľovským vystupovaním. Celý jeho zjav zodpovedal ich predstave o kráľovskej dôstojnosti. Jeho chrabrosť a vojnové umenie boli vlastnosti, ktoré si Izraelci cenili najviac; tie im totiž mali zabezpečiť úctu a vážnosť medzi ostatnými národmi. Málo však dbali na to, či ich kráľ má aj ušľachtilejšie vlastnosti, bez ktorých nemôže vládnuť spravodlivo a nestranne.“

PP460 „Napriek pôvabnému zjavu mu chýbali vznešené vlastnosti, z ktorých pramení pravá múdrosť. V mladosti sa totiž nenaučil ovládať svoje prudké a nerozvážne vášne; nikdy nepocítil obnovujúcu moc Božej milosti.

Boh ho však podporil a dal mu všetko k dispozícii, čo potreboval pre zmenu svojej povahy. Po pomazaní za kráľa sa pod vplyvom Ducha Božieho v ňom odohráva zmena. Počas prorokovania PP462:

„...pozoroval krásu svätosti. Bol povolán aby začal boj proti hriechu a satanovi a uvedomil si, že silu musí získať od Boha. Pochopil plán spasenia, ktorý mu bol pred tým nejasný a neistý. Pán ho obdaril odvahou a múdrosťou pre jeho vysoké postavenie. Zjavil mu zdroj sily a milosti a objasnil mu Božie požiadavky i jeho vlastné povinnosti.“

Krátko na to sa odohrala udalosť z nášho prvého príbehu, udalosť s amónskym kráľom Nachašom. Saul povolal izraelitov do boja, vojnu vyhral a všetok ľud, aj jeho odporcovia z izraelského národa, ho prijal za kráľa. Saul vzdáva česť Hospodinovi a všetko je najlepšej ceste aby Saulova vláda bola šťastne dovriešená ako v rozprávke. „And they lived happily ever after“ a žili šťastne až nepomreli. Lenže ako to v reálnom živote býva, svadbou sa všetko ešte len začína. Prídu skúšky, obrusovanie, vzlety aj pády. Tak to bolo aj so Saulom, mal pred sebou ešte dlhú cestu okresávania svojho kráľovského charakteru.

PP482: „Keby sa Saul bezvýhradne spoliehal na Boha, Boh by bol zostal s ním. Ak by bol plnil Božiu vôľu a poslušne sa podriaďoval Božiemu duchu, mohol by Boh korunovať jeho snahy úspechom.“

Prišla prvá skúška dôvery a Saul ju nezvládol. Bola ňou druhá vojna s Filištínmi. Scénar vojny bol typický pre izraelské boje. Malá armáda ustrašených Izraelitov a obrovská presila armády vyzbrojená tou najmodernejšou technikou (30 tis. obrnených transportérov, 6 tis. opancierovaných motoriek a vojakov ako piesku na mori). A proti nim: izraelská armáda s kopijami a prakmi skrývajúca sa v okolitých jaskyniach. Saul dostáva príkaz **počkat'** na Samuela 7 dní. Deň po dni sa vojaci v strachu rozchádzajú, je ich zo dňa na deň menej a menej. Samuel neprichádza, vojsko sa začína rozpadávať. Saul namiesto povzbudzovania trpne ako to

všetko dopadne. EGW hovorí, že „... **strácal trpezlivosť a odvahu**. Namiesto toho aby svedomito pripravoval ľud na bohoslužbu, **premožla ho nevera a zlé predtuchy**.“ PP468

Dnes by sme povedali, že Saul bol vo veľkom strese, ktorý nezvládol.

Ak poznáte Saulov životopis viete, že toto je zlomový bod v jeho krátkej kráľovskej kariére a začiatok jeho konca, ktorý prerástol do jeho duševnej choroby, viedol k záhube jeho rodiny a takmer vyvrcholil v občianskej vojne. Saul v strese začne konať na vlastnú päsť. Napriek zákazu vykonávať obetnú činnosť, ktorá náleží iba kňazskému rodu Levitov obetuje Hospodinovi aby si Ho požiadal o pomoc a dodal tak odvahu svojím vojakom. Vzal situáciu so svojich rúk a robil veci proti vôli Božej. Tým ukázal, že nie je schopný viesť Izraelský národ. Viedol by ho podľa svojich nápadov nie podľa vôle Božej. Krátko nato prichádza prorok Samuel, karhá Saula, ale no sa nepokorí a neľutuje svoj čin.

Zostalo 600 vojakov a iba vďaka dvom z nich a vďaka Božiemu zázraku bol porazený nepriateľ.

A žiaľ, každá ďalšia víťazná bitka len posilňovala Saulovu pýchu. PP479: „Saul sa príliš spoliehal na svoje vysoké postavenie, zneuctil Boha nedôverou a neposlušnosťou. Hoci bol pri nástupe na trón skromný, chýbala mu zdravá sebaistota, úspechom spyšnel. ...Po prvej vojne proti kráľovi Nachašovi ešte

vzdával slávu Bohu, ale potom si slávu začal nárokovať pre seba.“

Vďaka jeho pýche to so Saulom išlo dole kopcom:

1. porušenie príkazu vyhubiť všetok Amalech, keď si ponechali dobytok a kráľa Agaga
2. chorobná žiarlivosť na Jonatánove a Dávidové úspechy. Ženy ospevujú Dávida a Kráľ začína žiarliť.
„...Namiesto toho aby túto závisť v sebe potlačil prejavil svoju slabú povahu. Vážnym nedostatkom Saulovej povahu bola jeho túžba byť obľúbeným. Tento povahový rys ovládal všetko jeho správanie a zmýšľanie. Čokoľvek robil, konal z túžby po pochvale a sláve. ... Žiarlivosť otráвила Saulovu dušu. Toto je zaujímavé „... Saul dovolil aby mu úsudok (predstavivosť) ovládali pudy a tak sa nakoniec stal otrokom svojich nálad. Mával záchvaty zúrivosti a vtedy by vedel zabiť kohokoľvek, kto by sa opovážil odporovať jeho vôli. Z týchto záchvatov upadal do malomyseľnosti, keď svoje činy ľutoval a pohrdal sám sebou.“

PP493

Pripadá mi to ako keby som si čítal lekársku správu na psychiatrickom oddelení. Veľký stres človeka zlomí, k tomu sa pridá

sebecktvom a žiarlivosť, túžba po uznaní. Jeho chorobná predstavivosť začína ovládať jeho jednanie.

Saul hádže po Dávidovi kópiu.

3. Potom plánuje komplot na Dávida aby zahynul u Filištínov a ako návnadu používa ruku svojej dcéry
4. Keď sa Dávid stane súčasťou kráľovskej rodiny. Otec Saul nabáda syna Jonatána aby zabil švagra Dávida. Jonatán ho upokojí, Dávid sa vracia, ale Saulova žiarlivosť zase dosahuje vrchol. Kópia sa znovu zapichuje do steny, Dávid o vlások uniká istej smrti.
5. Dokonca pri inej príležitosti Saul hádže kópiu po vlastnom synovi Jonatánovi.
6. Organizuje hon na Dávidovu hlavu
7. prestupuje Boží zákaz, navštívi vešticu a krátko na to zomiera v boji.

Saul sa neustále utvrdzoval vo svojej domnelej pravde o nebezpečnom Dávidovi. Pýcha, choré zmýšľanie, chorá predstavivosť.

Predstavivosť, zmýšľanie, keď sa správne používajú sú vynikajúcim nástrojom na poznávanie a konanie B. vôle.

O čom vy premýšľate v čase voľna? Aké sú vaše predstavy?

Význam a používanie predstavivosti

Podme sa na tematiku zmýšľania pozrieť z iného uhla.

Ap. Peter v 2P1:12 píše „Preto vám to chcem ustavične pripomínať, aj keď to viete a ste upevnení v pravde, ktorú ste prijali.“

Všimnite si v texte odpovede na nasledovné otázky:

Poznali adresáti listu pravdu? Áno

Prijali ju? Áno.

Boli v nej zakotvení? Áno

Tak prosím vás prečo im to Peter znovu pripomína?

Podobne píše aj ap. Pavol v liste do Korintu, 1Kor 15:1,2

„Bratia, pripomínam vám evanjelium, ktoré som vám ohlasoval, ktoré ste prijali, v ktorom zotrúvate 2 a skrze ktoré ste aj spasení, ak ho zachováate tak, ako som vám ho ohlasoval, iba že by ste boli nadarmo uverili.“

Už im to Pavol predtým hovoril evanjelium? Áno.

Prijali ho? Áno.

Zotrúvajú v ňom? Áno.

Tak potom prečo im ho znovu pripomína?

Apoštoli považujú za vrcholne dôležité pripomínať evanjelium aby veriaci v zboroch prežívali živú vieru. Viera, ktorá neustále rastie. Pravda/evanjelium nás ovplyvňujú iba ak sa im neustále venujeme. Ak opakovane

premýšľame o pravde, žije v nás, prežívame ju. Pomocou cielene a opakovane používanej predstavivosti/zmýšľania o pravde môžeme mať živú vieru, môžeme spoznávať B. vôľu a upevňovať sa v nej.

V 2P1:2-4 Peter píše (budem to trochu parafrázovať) „Keď sme poznali toho, ktorí nás povolali, daroval nám všetko potrebné pre život. Milosť a pokoj sa znásobujú v **poznávaní Boha a Ježiša**, daroval nám vzácné zaslúbenia aby sme **unikli záhube**.

Ako nás ochráni pred záhubou?

Prostredníctvom zaslúbení, Ako sa vám zväčší milosť a pokoj? Prostredníctvom poznávania Boha a Ježiša. A nato potrebujeme myseľ, vhodne orientované myšlienky, správne orientovanú predstavivosť.

~~Spomínate si na tých, ktorí umreli na púšti? Ich skúsenosť bola chvíľková, nestála, taká akú mal Saul nezakorenená. Bola ako zrnko na skalnatej pôde, ktoré rýchlo vyrástlo ale bez riadneho koreňa vyschlo. Ak teda prostredníctvom mysle poznávame, utvrdzujeme sa vo viere.~~

1Kor 10,5 „... Nimi (duchovnými zbraňami) rúcame ľudské výmysly (Roh: **úmysly**, KJV: predstavivosť) 5 a každú **povýšenosť**, čo sa dvíha **proti poznávaniu Boha**, a nimi viažeme každú myšlienku na poslušnosť Kristovi.

~~Čo pracuje proti poznávaniu Boha, výmysly, nereálne myšlienky, nereálne predstavy. Čo nám bráni by sme poznávali Boha a JK,~~

~~prostredníctvom čoho sme zachránení?~~

~~Výmysly, nereálna predstavivosť, choré
zmýšľanie.~~

Naša predstavivosť, zmýšľanie je nástroj, ktorý nás môže privádzať k Ježišovi alebo stavať proti známosti Božej. Je to nástroj, ktorým nás obdaroval Boh aby sme mohli spoznávať, chápať a prežívať B. pravdy.

EGW v TV 254: „Názorným zobrazením (obrazotvornosťou) si získaval srdcia ľudí. Volil jednoduché príbehy z každodenného života s hlbokým významom. Kristus znázorňoval nesmrteľnú pravdu životnými prejavmi nebeského vtáctva, poľných ľalí, obilného zrna, pastiera a oviec. Kdekoľvek sa potom ľudia s týmito prejavmi stretli, spomenuli si na jeho slová. Kristove podobenstvá im trvalo pripomínali jeho zvesť.“

Predstavivosť nám bola daná aby sme mohli vnímať a pripomínať si B. skutky, pravdy, zasľúbenia. Predstavivosť slúži na opakované pripomínanie si pravdy. Je to úžasný nástroj, ktorý do nás vložil Stvoriteľ aby sme mohli vnímať aj to čo sme nevideli, s čím sme nemali skúsenosť.

- viem, že bola potopa, ale nikdy som ju nevidel
- viem, že môj záchrance Kristus bol ukrižovaný, za môj hriech, ale ja osobne som pri tom nebol
- vieme, že tam hore v nebesiach prebieha nebeský súd, ale nikto ho

nevidel

- poznáme príklad Abrahámovho života s Bohom, ale nemali sme možnosť to vidieť na vlastné oči.

Poučenia zo života Jozefa, Mojžiša, poučenie zo života JK a jeho učeníkov, predpotopného sveta, príprava pred 2PJK, to všetko môžeme prežívať prostredníctvom svojej predstavivosti/svojich myšlienok/svojej mysle. Je to duchovná realita, ktorá síce nie je na 100% overiteľná, ale prostredníctvom predstavivosti sa nám môže stať živou, reálnou.

O čom vy premýšľate v čase voľna? Aké sú vaše predstavy? O čom snívate, sú vaše predstavy reálne?

Boh nám dal úžasný nástroj, ktorý posilňuje našu známosť a našu vieru a pomáha nám opakovane si pripomínať B. pravdy. Toto Satan veľmi dobre pozná a preto sa snaží odvieť našu pozornosť mysle iným smerom. Namiesto toho aby naša predstavivosť bola cielene ovládaná našou vôľou, chce aby predstavivosť bola „slobodná“ aby ovládala našu vôľu, náš život. Predstavivosť, ktorá sa opiera o výmysly, nereálne veci, nereálne ideály, polopravdy. Spomínate si ešte na náš úvodný príbeh o poradcoch amónskeho kráľa Chanúša. Pohanenie Dávidových poslov vykonali na základe vymyslených názorov,

zdanlivo logických, ale veľmi vzdialených od pravdy.

Bol som prekvapený, koľko textov z prorockého pera sa zaoberá chorobnou predstavivosťou.

EGW uvádza viac ako desiatku prípadov, ako sa môže prejavovať takáto choroba. A podobne ako sú telesné choroby ľahké a ťažké, tak je to aj s chorobou pokazenej predstavivosti. Poďme si tak letmo, encyklopedicky pozrieť niektoré z nich.

- Taký typický a známy príklad je **čítanie románov** o ideálnom spôsobe života (dnes by sme mohli povedať sledovanie filmových príbehov), ktoré sa v dôsledku prejavujú v nezhodách v manželstve, v nespokojnosti s partnerom, s rodinnou situáciou a pod. Ako dôvod uvádza utkvelé obrazy v mysli človeka, ktoré nie sú reálne alebo sú v danej situácii nedosiahnuteľné a potom zvädzajú k rôznym negatívnym reakciám. Napr. Zanedbávanie povinnosti v rodine, nereálne očakávania alebo požiadavky od partnera, od detí, depresie a súženia sa nad tým, čo chcem, ale nemám... Zaujímavé je, že toto nielen oslabuje myseľ ale aj telo.
- tento je taký dosť bežný: ak si ľudia **domýšľajú to, čo si druhý o nich myslia**. Ako dôsledok ich to privádza k mylným záverom, ktorý ničí vzájomné

vzťahy.

- Tento je dobrý, týka sa hlavne mužov (alebo si to aspoň myslím, keďže som to prežíval vo svojom osobnom živote). Vo svojej mysli si vysnívame ťažké neriešiteľné situácie, v ktorých my situáciu hrdinsky vyriešime. EGW spomína brata, ktorý podobne zmýšľal a vystríha ho, že toto je prejav chorej mysle.
- Niečo pre ženy. **Budovanie vzdušných zámkov** o tom ako by život mohol vyzeráť, ale reálne ani nemôže. Boh na jednej strane využíva predstavivosť na premýšľanie o veciach, ktoré sú hore v nebesiach, nedosiahnuteľné ale vo viere reálne. Satan to naopak prekrútil tak aby sa myseľ zamestnávala nereálnymi a nepodstatnými vecami.
- EGW hovorí o ľuďoch, ktorí o sebe **tvrdia, že sú chudobní**, že sú v núdzi, ale v reále tomu tak nie je. Je to len ich predstava.
- Toto je zaujímavé a myslím aj často prítomné aj v súčasnosti. **Predstava, že isté veci nám spôsobujú chorobu**, ktorá sa v skutočnosti aj dostaví. Napr. prechádzka na čerstvom vzduchu, keď je chladno, alebo otvorené okno cez ktorý prúdi čerstvý vzduch. Hovorí, že tá predstava (nie ten vzduch) spôsobia chorobné symptómy. Myseľ ako keby si

sama túto chorobu vyrobila, pričom sa to fyziologický prejaví. V dnešnej dobe sú to rôzne psychosomatické ochorenia. S tým súvisí aj psychické vyvolanie chorôb a ich liečba, ktorá je podporená/zhoršovaná chorobnou predstavivosťou.

- **Premýšľanie o svojich slabostiach** je prejavom chorého zmýšľania. Je iné ak nám DS poukáže na náš nedostatok a vedie nás k pokániu a náprave, privedie nás ku Kristovi. Choré zmýšľanie o našich nedostatkoch/slabostiach tkvie v tom, že chorý človek si doslova hoví v bahne a sebaobviňujúco premýšľa stále dookola. Takýto ľudia si často z takejto predstavy vytvoria nástroj na potrestanie vlastnej osoby.
- Strata pokojnej mysle v diskusii o náboženských otázkach. Takéto osoby si svoje správanie často obhajujú a považujú to za „**spravodlivý**“ **boží hnev**. EGW v osobnom liste nášmu bratovi popisuje prípad jeho nezdravej a precitlivenej mysle, ktorá na akúkoľvek kritiku neprimerane reaguje. V 2T som čítal krásnu štúdiu o mužovi, ktorému keď niekto povedal iný opačný názor, považoval to za útok proti jeho vlastnej osobe a považoval za normálne brániť sa útokom.
- Látky ktoré fyzicky vedia povzbudiť telo majú tiež vplyv na predstavivosť.

„**Káva, čaj a surové mäso** majú okamžitý účinok.“ 3T487

- fantazírovanie spojené s **masturbáciou**
- **denné a večerné snívanie**. Takýto ľudia žijú v imaginárnom svete a prežívajú imaginárne kresťanstvo. Majú sebauspokojivé pocity a lichotia si, že ak by mali lepšie podmienky mohli by urobiť nejaké veľké dielo.

Podme si spoločne prečítať niektoré z výrokov EGW:

„Málo lidí si uvědomuje, že je jejich **povinností cvičit se v kontrole** svých myšlenek a představ. Je obtížné udržet neukázněnou mysl, aby se soustředila na užitečná témata. **Nebudou-li však myšlenky správně používány, náboženství nebude moci být duši ku prospěchu**. Svaté a věčné věci musí zcela zaujmout pozornost mysli, jinak se bude zabývat bezvýznamnými a povrchními myšlenkami. Rozumové i mravní síly se musí podrobit kázni a obě bude posíleno a zušlechtěno jejich užíváním.– CT 544 (rady pre rodičov, učiteľov a študentov1913)“

„Kdybys cvičila svou mysl tak, aby se obšírně zabývala ušlechtilými, vznešenými tématy a hloubala nad nebeskými náměty, mohla bys vykonat mnoho dobrého. Bývala bys měla vliv na mysl druhých lidí obracet jejich sobecké

myšlienky a sklony milovať svet duchovným smerom. Kdyby se tvé náklonnosti a myšlení podřídily vůli Kristově, byla bys způsobilá konat dobro. Máš chorobnou představivost, protože jsi dovolila, aby se ubírala zakázanou cestou, aby se stala zasněnou. **Snění a milostné stavění vzdušných zámků zneschopnilo tvou prospěšnost.** Žiješ ve světě představ; stala ses pomyslnou mučednicí a domnělou křesťankou.– 2T 251 (1869)“

„**Pocity sú vždy slabým kritériom,** zvlášť ak sú pod kontrolou chorej mysle a silnej vôle. Tí čo sú takto postihnutí naisto postihnutými aj zostanú. Vo všeobecnosti nachádzajú chyby v nasmerovaní, u všetkých, ktorý sa im skúšali pomôcť. Málokedy sú ochotný dať sa viesť úsudku tých, ktorý rozumejú ľudskému systému a majú dlhoročné skúseností v liečbe chorôb. (32. HR, June 1, 1872 par. 12-13)

Prvá práca tých, ktorý by sa chceli zmeniť je očistiť predstavy. Naša meditácia by mal byť taká aby podvihla myseľ. „Napokon, bratia, upriamte svoju myseľ na všetko, čo je pravdivé, čestné, spravodlivé, čisté, láskyhodné a úctyhodné, to, čo je cnostné a chvályhodné.“ (Fil 4:8). **Tu je široké pole, v ktorom môže myseľ bezpečne plávať.** Ak sa Satan pokúša obrátiť myseľ k nízkym a zmyselným veciam, vráťte ju. **Ak sa skazené myšlienky pokúšajú zmocniť vašej mysle,**

utečte k trónu milosti a modlite sa za silu z neba. Kristovou milosťou je môžeme odmietnuť nečisté myšlienky. Ježiš pritiahne myseľ, očistí myšlienky a očistí srdce od každého tajného hriechu. „Zbrane nášho boja nie sú telesné, ale od Boha majú moc zboriť hradby. Nimi rúcame ľudské výmysly a každú povýšenosť, čo sa dvíha proti poznávaniu Boha, a nimi viažeme každú myšlienku na poslušnosť Kristovi“ 2Kor10:4-5.“ (Roh: „lebo zbrane nášho vojovania nie sú telesné, ale mocné Bohu na borení pevností, s ktorými boríme úmysly a každú vysokosť, ktorá sa povyšuje proti známosti Božej, a zajímame v plnení každú myseľ do poslušnosti Krista“) (CTBH 136.1)

Budete-li se poddávat svým dojmům a dovolíte-li svým myšlenkám, aby se ubíraly cestou podezírání, nedůvěry, pochybování a reptání, budete patřit mezi nejnešťastnější smrtelníky a váš život skončí neúspěchem.– 5T 310 (1885)

1. príbeh o mužovi z 2T a Ježišovom postoji k nemu.

Iné príklady

2. Obsesivní chování. Z dopisu, který Ellen Whiteová napsala „bratru Morrellovi“, je patrné, jak vnímala jeho duševní stav. Podle jejího popisu šlo o člověka „nesmírně pečlivého“ a s „nízkým sebevědomím“. Zdá se, že Morrellovo chování vykazovalo rysy

obsesivity a chorobného perfekcionizmu. Byl schopen sám sebe vinit z jakéhokoli, třeba i drobného nedostatku - a to vedlo k jeho duševní labilitě. Whiteová popsala jeho stav takto: „Nervový systém bratra Morrella vykazuje nadměrnou přecitlivělost. Detailně a nesmírně obšírně se zabývá těmito věcmi (vlastními hříchy a selháními, která u sebe vnímá jako problém). **Trpí chorobnou představivostí...** Jeho mysl se nepopsatelně trápí. Spánek od něj prchá.“ V dopise mu píše: „Bratře Morrelle, viděla jsem, že musíš odložit svůj strach. Následky přenech Pánu, nezabývej se jimi. S přílišnou horlivostí se snažíš spasit sám sebe, máš tendenci vykonat něco mimořádného, co by Ti umožnilo vysloužit si od Boha pochvalu... Ježíš tě miluje, a pokud se mu odevzdáš – se vším, co máš -, přijme tě a bude pro tebe tím, kdo z tebe sejme břímě; bude ti Přítelem, který nikdy nezklame... Důvěřuj tomu, že tě Ježíš miluje, a pokud selžeš, není nutné, abys – ve snaze držet se pravdy – si s tím dělal starosti, vzdal se důvěry v Boha a žil v představě, že Bůh je tvůj nepřítel. Jsme chybnými smrtelníky.“ Kromě doporučení ohledně duchovních a emocionálních záležitostí nabádá Ellen Whiteová tohoto muže, aby přijal principy zdravotní reformy a vyvaroval se povzbuzujících prostředků. „Potom bude tvoje mysl pracovať klidněji a srovnají i tvoje problémy se spaním.“ (EGW „Bratru Morrellovi“ (28. prosince 1867), dopis 20, 1867, EGWE.)

Ako postupovať pri náprave chorobnej predstavivosti:

1. **Zdravá meditácia nad Božím slovom alebo ušľachtilými témami. Povzbud' k disciplíne používania predstavivosti**
2. **Využívaj čas v prírode na rozjímanie o prírode s cieľom nájsť odpoveď na otázku „Bože, čo ma chceš naučiť prostredníctvom týchto vecí?“ (CH 202,1)**
3. Ak bude premýšľať nad nebeskými vecami a ušľachtilými obrazmi, bude pripravený odolávať masturbácii. (2MPC 591)
4. Poradca by mal používať povzbudzujúce slová a odkazy na večné skutočnosti aby zasiahol srdcia ľudí s chorobnou predstavivosťou.
5. **Poradca by mal hľadať príležitosť zdieľať sa človekom o pravej sile, ktorá privádza chorú predstavivosť pod kontrolu (5T310) (tá sila je **vôľa**, ak máš nad ňou moc, je hriech ju nepoužívať; sila je aj **v nepoužívaní citov** na kontrolu svojich dôvodov a úsudkov)**
6. Poradca by mal povzbudzovať slabú osobu k tomu, aby sa vzdala svojich myšlienok a náklonnosti a riskovali niečo v prospech druhých aj za cenu veľkej straty. Mal by ich povzbudzovať aby premýšľali, že životy druhých sú cennejšie ako ich vlastný lebo ich je viac. (2T534)

7. Pomôžte im aby si navykli na **pozorné a meditatívne biblické štúdium**. Bez ohľadu na ich problém má táto terapia najvyššiu prioritu.
8. Pomôžte im zistiť ich morálnu zodpovednosť za používanie vlastných dôvodov na kontrolu svojej predstavivosti. Mal by rozpoznať, že môže zarmucovať Božieho Ducha zanedbávaním obmedzovania sa v tomto smere.
9. Pre osoby s hyperaktívnou predstavivosťou, by mal poradca viesť k **abstinencii čaju, kávy, produktov zo surového mäsa** a iných dráždidiel, ktoré majú tendenciu dočasne oživovať predstavivosť.
10. **Pre všetkých, ktorí majú trápenie zvlášť zo sexuálnej závislosti by sa malo odporúčať aby sa vyhýbali TV, kinu, youtube** pod., country hudbe alebo inej **zmyselne zvodnej hudbe, čítaniu** a pod. Toto morálne kazí predstavivosť.
11. Pravidelná činnosť, **práca, koníček, záhrada, pestovanie kvetov, ovocia,...**, **Niečo, kde sa choré myšlienky odpoja od svojho vymysleného sveta a spoja sa s realitou, s reálnym svetom.**
- Príbeh o dvoch schizofrenikoch, choroby, ktorá sa radí medzi ťažšie formy chorobnej predstavivosti.
1. skončil ako zamestnanec v donáškovej službe. Zarábal si na vlastné živobytie, čo výrazne zmiernilo prejavy jeho choroby.
 2. Ten druhý, ťažší prípad, skončil v byte staršej ženy, vyhodený zo školy.
- Prijatý do armády.
Po cca 3 rokoch, jednorazovo splatil štúdium
Bol živým členom tamojšieho zboru.